

PRÓRROGA DO II PLDA: 2009-2011

Na recta final do II PLDA de Vigo, confluíron varias circunstancias que aconsellaron demorar a elaboración do III PLDA en tanto non se aprobasen as novas normativas de referencia a nivel autonómico e nacional. En consecuencia, o Concello de Vigo adoptou a medida de prorrogar o II PLDA.

En 2007, ponse en marcha o PGD 2007-2009 no que incorpóranse os seguintes postulados do “Modelo integrador das drogodependencias”:

- A consideración dos suxeitos como unidades biopsicosociais, de maneira que os problemas derivados do uso de drogas se deben abordar conxuntamente con outros trastornos e variables que favorecen o mantemento das condutas adictivas.
- A intervención en drogodependencias exige actuacións nunha serie de áreas ou dimensións básicas (orgánica, psicolóxica, social, educativa, etc.), o que converte o traballo interdisciplinar nun requisito imprescindible para asegurar o éxito das actuacións a promover neste ámbito.
- As intervencións en drogodependencias, tanto desde unha perspectiva preventiva, como asistencial, deben incidir, non só sobre os individuos, senón tamén sobre os contextos micro e macrosociais en que se desenvolven estes (familia, grupo de iguais, comunidade, etc.).
- Posto que se debe incidir sobre moitos factores que inflúen nas drogodependencias, tanto desde a perspectiva da súa xénese como das consecuencias que provocan, as estratexias de intervención débense basear na colaboración e coordinación con outros servizos (sanitarios, sociais, comunitarios).
- A incorporación e normalización da atención das drogodependencias nos servizos sociais e sanitarios xerais.
- A necesidade dunha organización, xestión e avaliación integral das accións que se desenvolven, con niveis de atención diferenciados pero coordinados, así como criterios xerais de planificación.

O PGD 2007-2009 establece, como principios básicos da planificación, os seguintes:

- Integración sanitaria, zonificación e territorialidade: integración da atención aos drogodependentes nos plans e accións de saúde e de asistencia sanitaria xerais, dentro do marco da área de saúde definido no Mapa sanitario de Galicia, acercando a asistencia aos usuarios ao seu marco comunitario e evitando que a atención aos drogodependentes
- sufra discriminacións con respecto a outros ámbitos de saúde.
- Integralidade: abordaxe integral da atención ao drogodependente, incluíndo tanto a prevención, o tratamento precoz, a asistencia especializada, a redución e

prevención de danos e a incorporación social, a través da colaboración e coordinación dos recursos existentes na comunidade.

- **Interdisciplinariedade:** a natureza biopsicosocial das drogodependencias e a heteroxeneidade das adiccións require dun enfoque interdisciplinar na composición e o funcionamento dos equipos de intervención en drogodependencias.
- **Accesibilidade:** garantir a dispoñibilidade e o acceso aos servizos e programas de tratamento.
- **Transversalidade:** o desenvolvemento de programas nos ámbitos da prevención, a asistencia ou a incorporación social requirirá dos esforzos e a cooperación de profesionais de diferentes departamentos, administracións e institucións públicas ou privadas e ONG que traballan no ámbito das drogodependencias.
- **Continuidade terapéutica:** os programas preventivos, terapéuticos e rehabilitadores que incidan sobre cada usuario ou familia nas distintas fases das súas demandas ou necesidades, formarán un todo homoxéneo aínda que sexan aplicados por equipos diferentes. Mantemento dun “contínuum” na atención ao paciente, aínda cando pase por diferentes dispositivos no seu proceso de recuperación.
- **Diversificación da oferta terapéutica:** a heteroxeneidade da patoloxía adictiva require dunha oferta terapéutica plural, diversificada, que permita axustar o proceso asistencial ás características de cada paciente e ás súas diferentes fases evolutivas.
- **Comunitario/céntrico e participación comunitaria:** o tratamento dos drogodependentes realizarase preferentemente no medio habitual do suxeito, facilitándose así a súa incorporación social.
- **Con relación ás administracións locais, o PGD 2007-2009 establece as seguintes atribucións:**
  - O desenvolvemento de políticas específicas de prevención en materia de drogodependencias, fundamentalmente no ámbito comunitario, así como as orientadas a favorecer a integración social dos usuarios de drogas mediante o desenvolvemento de plans de formación profesional e emprego.
  - A elaboración e posta en marcha de medidas de limitación da oferta e dispoñibilidade de drogas, fundamentalmente daquelas de carácter legal.
  - A execución da función inspectora e a potestade sancionadora, así como a cooperación da policía local.
  - A coordinación das intervencións en materia de drogas realizadas a nivel local.

Con relación aos plans municipais sobre drogodependencias, o PGD 2007-2009 considera relevante a posta en marcha ou continuidade, se é o caso, deste tipo de plans nas sete cidades de maior entidade poboacional de Galicia.

Estes concellos deberán dispoñer de partidas e aplicacións orzamentarias propias para este obxectivo, sen prexuízo do financiamento que poidan recibir a través dos convenios de colaboración que establezan coa Consellería de Sanidade ou outras administracións, para a execución das medidas recollidas nos respectivos plans municipais.

Ademáis, se especificaba a programación centrada na prevención e incorporación social como áreas fundamentais de actuación dos plans municipais. En determinados casos, de acordo coas prioridades establecidas no marco do PGD, poderanse pór en marcha servizos asistenciais de drogodependencias de carácter local.

No que se refire ao apoio e coordinación coas ONG da súa zona de influencia, atendendo ás pautas e directrices emanadas da coordinación co PGD, a Administración local establecerá medidas de coordinación e apoio co movemento social que actúa no seu ámbito xeográfico. Pola súa banda, a Avaliación final da Estratexia nacional sobre drogas 2000-2008 recolle que o desenvolvemento de plans municipais de drogas ten especial relevancia xa que a maioría das intervencións preventivas dirixidas á comunidade realízanse a este nivel. Neste sentido, a Estratexia nacional sobre drogas 2000-2008 expuña como obxectivos o desenvolvemento de plans locais de drogas; a necesidade de programas multicomponentes que abarquen á comunidade, a familia e á escola; a dispoñibilidade de modelos de intervención validados e a identificación de poboacións e sectores vulnerables. En 2008, a porcentaxe de municipios de máis de 20.000 habitantes con plans municipais de drogas chega ao 80%.

En 2009, apróbase a Estratexia nacional sobre drogas 2009-2016 onde apunta que o éxito da política xeral de drogas require da cooperación das Administracións Locais. Así, no seu Plan de acción sobre drogas 2009-2012 establece o obxectivo de impulsar a coordinación e cooperación entre a Delegación do Goberno para o PND e as administracións autonómica e local mediante, entre outras medidas, a potenciación da elaboración de plans municipais e supramunicipais coherentes coa estratexia nacional. Durante este período, a actividade do PLDA centrouse no acceso ás constantes novidades documentais para a súa avaliación e incorporación como referentes para o proxecto do III PLDA de Vigo. No ámbito da actividade ordinaria, os maiores esforzos de dirixiron á reorganización da oficina técnica e á posta en marcha dunha estratexia unificada de prevención na cidade.

En outubro de 2008 houbo de afrontarse a substitución obrigada do persoal contratado para a oficina técnica do PLDA e a Concellería de Benestar Social adoptou a medida de adscribir persoal funcionario a esta tarefa. Completado o proceso de reorganización da oficina, afrontouse o obxectivo de implantación dunha estratexia unificada para os programas de prevención, seguindo as directrices da Guía de procesos preventivos e carteira de servizos en materia de prevención do PGD.

Desde 2009 a oficina técnica do PLDA - Equipo de prevención, coa colaboración dos técnicos das entidades, realiza os seguintes procesos:

- Detecta as necesidades
- Deseña e elabora os programa de prevención
- Difunde a oferta preventiva
- Distribúe e coordina a execución dos programas

- Avalía os resultados

Nos meses finais do curso escolar 2008-2009, púxose en marcha unha campaña de información sobre a futura oferta en prevención escolar dirixida ao colectivo do sector educativo da cidade. Para iso, difundíronse 140 cuñas publicitarias radiofónicas, estableceuse contacto postal, telefónico e persoal mediante visita programada cos educadores interesados e púxose en marcha un sitio web para o acceso á información sobre os programas (podemosprevir.org).

A implantación desta estratexia unificada de prevención de adiccións en Vigo materializouse, de forma progresiva, durante os seguintes cursos escolares 2009-2010 e 2010-2011. Os programas e accións dispoñibles na actualidade indícanse na relación seguinte:

DENOMINACIÓN	DESTINATARIOS
PPCDE	Alumnado desde 3 a 18 anos
CINENSINO	Alumndo 1º y 2º ESO
NON PASA NADA ¿PASA ALGO?	Alumnado ESO e Bachillerato
ODISEA	Alumnado PCPI
MÁIS QUE UN TEITO	Familias alumnado desde 3 a 18 anos
EN FAMILIA TODOS CONTAN	Familias alumnado risco ou consumo
EU SON EU	Alumnado de 6º EP
INFORMACIÓN-SENSIBILIZACIÓN	Alumnado 6º EP

DENOMINACIÓN	DESTINATARIOS
ACTIVA	Xuventude
PREVENCIÓN EN "SÚBETE O CASTRO"	Xuventude
MEDIADORES SOCIAIS	Xuventude
TEATRO	Xóvenes maiores de 13 anos
PENÉLOPE	Mulleres
CAMPAÑA RADIO	Comunidade
CAMBIO DE SENTIDO	Autoescolas
LABORAL	Ámbito laboral

A experiencia recollida durante os últimos 2 anos, serviunos para evidenciar o excelente grao de aceptación da estratexia por parte das entidades colaboradoras e o sector educativo. A táboa seguinte, permite apreciar o grao de desenvolvemento das accións e os principais resultados do período 2009-2011:

PROGRAMAS DE PREVENCIÓN DE DROGODEPENDENCIAS

	2009-2010 Ejecutado entre jul 09-jun 10		2010-2011 Ejecutado+comprometido a abril 2011	
	ACCIÓNES	USUARIOS	ACCIÓNES	USUARIOS
Ámbito escolar	261	9000	259	9738
Outros ámbitos	157	706	7	293
Total	418	9706	266	10031

% de ejecución con relación a 2009-2010	63,6	103,3

A VII Xornada do PLDA sobre condutas adictivas e inclusión social, celebrada en decembro de 2009 con ampla participación dos servizos sociais municipais, supuxo un impulso decisivo para a mellora do coñecemento mutuo e da coordinación entre a rede de atención de adiccións e a dos servizos sociais. Este encontro persoal e a información transmitida, foron elementos que contribuíron a facilitar significativamente a posterior relación profesional.